

Η ΓΥΝΑΙΚΕΣ ΠΟΥ ΑΓΑΠΗΣΑΝ ΠΟΛΥ

Ενα μήνα μετά την συνέντευξη του Κορά και του Φερρόν, περί της οποίας γράψαμε στο προηγούμενο φύλλο, μια βραδιά του Νοεμβρίου, τὸ γνωστὸ μέγαρο τῆς ὁδοῦ Ζυλεμιέ ήταν κατὰ φῶτος. Ὁ βασιλεὺς εἶχε δευτερεύσει μετὰ τὴν ὄραία εἰναομένην του καὶ τώρα τὴν ἀποχαρτοῦσε, γὰρ νὰ γυρῶσι στ' ἀνάκτορα.

Η ΟΡΑΙΑ ΦΕΡΡΟΝΙΕΡΑ

— Ἡ κυρία με διατάζει νὰ...
— Ναι... ναι...
Νὰ μὴ ὀφείξω εἶδὼ τὸν κύριον Φερρόν, ἀφοῦ τὸ σπεί...
Καὶ γὰρ νὰ τὴν πείσῃ ἐντελῶς, ἀρῶ ἄθεσε βιαστικά !
— Ἄ, δὲν σοὶ εἶπα τί μοὶ γράφει; Ἄκου λοιπόν. Θέλει νὰ μοὶ μιλῆσῃ ἀμέσως... Κρατεῖ τὸ

Ὅταν ἡ Φερρονιέρα ἔμεινε μόνη, ἡ σκέψις τῆς πέταξε στὸ λαμπρὸ τῆς Ρενέ, τὸν ὁποῖο περιμένε ἀπὸ στιγμή σὲ στιγμή.
— Κατέβα γρήγορα κάτω, εἶπε στὴ θαλαμπύλῃ τῆς Ζυλεμιέ. Ὁ καρὸς ἀτόνη εἶνε ἄβυσσος. Χιονίζει καὶ φρεσὰ δυνατὰ. Φοβῶμαι μὴ κρυθῶσι ὁ καρὸς μου...

Ρενέ... Κι' ἂν δὲν τὸν δεχθῶ, ἀπειλῶ νὰ τὸν σκοτώσω...
— Ἄ, ἔκαμε μ' ὀδύνην ἔκταλξις ἡ Ζυλεμιέ ποὺ ἰκανοποιήθηκε ἐπὶ τέλους ἡ περιέργειά τῆς.
Καὶ βγήκε τὴν ἰδίαν στιγμὴν ἔξω τρεχάτη.
Σὲ λίγο ξαναγύσσε, ὀδηγώντας τὸν Φερρόν καὶ τὸν ἔμπαισε στὸ δωμάτιο τῆς κυρίας τῆς.

Ἡ ὄραία Φερρονιέρα ἀγαποῦσε πραγματικά τὸν νεαρὸ Ρενέ καὶ τὸν ἀγαποῦσε τρελλά.
Τὴν ἡμέρα ποὺ ἡ θαλαμπύλῃς τῆς τῆς εἶπε πῶς τὸν εἶχε δεῖ στὸ δρόμο καὶ τοῦ εἶχε μιλῆσει, πῆδησε στὸ λαὸ τῆς καὶ τῆ φίλῃς.

Ἰδοὺ τώρα μετὰ λίγα λόγια, τί εἶχε συμβεῖ στὸ μεταξῶ.
Ἐκείνη τὴ νύκτα, ἅμα ὁ Ρενέ ἔφτασε ἔξω ἀπὸ τὴν προτοῖα τοῦ κήλου τοῦ μεγάρου τῆς Φερρονιέρας, διὸ ἀνθρωπῶτι, ποὺ ἦσαν κρυμμένοι τὸ σκοτάδι, ριχτήσαν ἑπάνω του.
Χωρὶς νὰ προφθάσῃ νὰ τοὺς φέρῃ τὴν παραμικρὴ ἀντίστασι, τὸν ἐδέρσανον καὶ κατόπιν τὸν ἐρίμασαν.

Γιατὶ ἀναγνώρισε, ὅτι στὸν βασιλεῖα χριστοῦσε τὴν τύχη τῆς, ἀλλὰ καταλάβαινε ἐπιπλέον καλλιὰ, ὅτι μόνον ὁ Ρενέ τῆς χάριζε τὴν ἐδύναμι.

Ἡ ὀδύνην καὶ τὸν φόβον αὐτῶν τῶν ἀνεγνώρισε στὸν ἑνα ἀπὸ τοὺς διὸ ἀντιπάλους του τὸν Ζἄν Φερρόν, τὸν πάλαι προσιτάμενον του, τὸ μοιρὸ ἀντιζῆλῶ του, τὸν νόμιμον σύζυγον τῆς ἀγαπημένης του.

Γιατὶ ὅμως ἀργοῦσε ἀτόπη ὁ Ρενέ; Μήπως δὲν εἶχε φθεῖ; Ἄ, δύναντο!

Ἡ Ἰωάννα τὸν περιμένε ἀνωτόμονα μισρὸς σ' ἑνα στρωμένον τραπέζι, γεμάτῳ πλοῖσινα φαγητῶ καὶ ἐξλεκτὰ κρασιά.

— Ἄ, ἀκούω βήματα! φημίτῃς σὲ μιὰ στιγμὴ. Νὰν' αὐτὸς ἄραγε; Μοῦ τὸν φέρει, ἐπὶ τέλους, ἡ Ζυλεμιέ; Ρενέ... Ρενέ μου!...

Ἄλλ' ὄχι... Δὲν ἦσαν ὁ Ρενέ. Ἦσαν ἡ Ζυλεμιέ... Καὶ μάλιστα μόνη τῆς... Ἡ Ἰωάννα ἀνησῆχσε καὶ ὄμισε πρὸς τὸ μέρος τῆς.

Ἄλλὰ ἡ ὄψη τῆς ὑπερηστῆς τῆς σταμάτησε. Τ' ἀλλοιωμένα χαρακτηριστικά τῆς τὴν ἐτρόμαξαν. Ποῖο ἦσαν τὸ κακὸ μῆνιμα ποὺ τῆς ἔφερε;

Ἐπὶ τέλους ἡ Ζυλεμιέ ἄπλωσε τὰ τραχιὰ χεῖρα τῆς πρὸς τὴν κυρία τῆς καὶ τῆς ἔδωκε ἑνα γράμμα, λέγοντάς τῆς :

— Διαβάστε το, κυρία...
Ἡ ὄραία Φερρονιέρα τὸ ἄρπαιξε νευρικά καὶ τὸ κῆταξε μ' ἄγωνία.

Ἄλλὰ μετὰ τὸ πρῶτον βλέμμα ποὺ τοῦ ἔφραξε, ἀνεγνώρισε ἀμέσως τὸ γράμμα. Ἦσαν τοῦ Φερρόν, τοῦ συζύγου τῆς, τοῦ προδομένου τῆς συζύγου.

— Δυστυχία μου! φημίτῃς, μὴν τοιμάντας ν' ἀνοίξῃ τὸ γράμμα.
Ἐπὶ τέλους ὅμως, ἔκαμε κοινῶ γιο καὶ τ' ἀνοίξε.

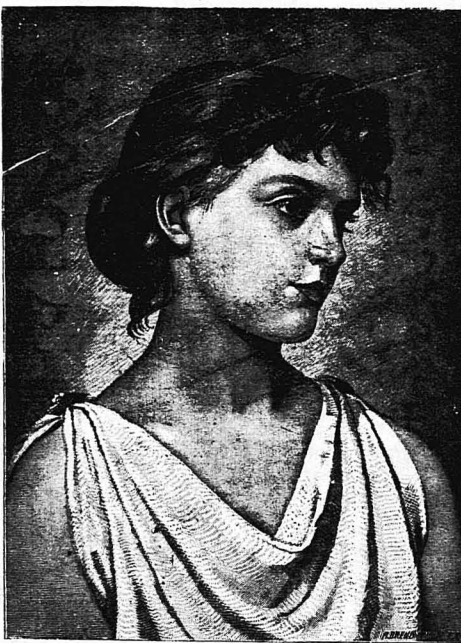
Τὸ γράμμα τοῦ Φερρόν δὲν ἦταν καθόλου ἐκτενές. Δὲν περιεῖχε παρὰ μόνον αὐτὰς τῆς λέξεις :

— Ὅλοι νὰ σοὺ μιλῶσι ἀμέσως. Ὁ Ρενέ Γκισάρ ἐρίσκειαι στὰ χεῖρα μου. Ἄν ἀρνηθῆσι νὰ με δεχθῆς, θὰ τὸν σκοτώσω !...
ΖΑΝ ΦΕΡΡΟΝ

Τὰ χεῖρα τῆς Ἰωάννας ἔφραμαν. Ἡ σιμφορὰ αὐτῆς τῆς ἐρχόταν ἐντελῶς ἀπροσδόκητα. Δὲν ἤξερε τί νὰ κἀν. Ἀλλὰ δὲν ἔδιστασε καὶ πολὺ. Ἡ ἀγάπη τῆς πρὸς τὸ Ρενέ ἦταν τόσο μεγάλη, ὥστε ὑπερίσχυσε ἀπὸ κάθε ἄλλο αἶσθημα.

— Πήγαυε! φημίτῃς, γυρίζοντας ἐπὴν ὑπερηστῆά τῆς, πῆγαυε καὶ πῆς του νὰ ὀρθῇ.
Ἡ Ζυλεμιέ στεκόταν ἀμίλητη. Ἡ ξαφνικὴ ἐμφάνισι τοῦ Φερρόν, ἐκεῖ ποὺ περιμένε τὸν νεαρὸ φίλον τῆς κυρίας τῆς, τὴν εἶχε τρομάξει. Ποτέ, ποτέ δὲν ἐπιταχόταν, ὅτι ἡ ὄραία Φερρονιέρα θὰ δεχόταν τόσο εἰλατὸν τὸν ἀπατημένον συμβῖο τῆς.

Ἡ Ἰωάννα παρατήρησε τὴν ἀμνηχανία τῆς αὐτῆ, καταλάβε τὴν ἀτορία τῆς, ἀλλὰ δὲν εἶχε καιρὸ νὰ τῆς δώσῃ ἐξηγήσεις.
— Μὰ πῆγαυε..., πῆγαυε λοιπόν..., τῆς εἶπε μετὰ τόνον σχεδὸν κενετακά.

Ἡ Στοχαστικὴ

(Τὸ Ἰουλιέτ)

φτάναν πῶς ὁ Ρενέ τῆς βουσκόταν στὰ χεῖρα τοῦ πρώην ἀνδρός τῆς καὶ γάμωνε τὸ αἶμα τῆς.

— Ἄ! φώναξε ἀμέσως μόλις εἶδε τὸν δικηγόρον. Δὲν θὰ τὸν σκοτώσετε τώρα, ἔ; Δὲν θὰ τὸν σκοτώσετε, ἀφοῦ σὰς ἐδέχθηκα...

Ὁ Φερρόν ἰσχυρίστηκε καὶ τῆς ἀπάντησε μετὰ ψυχρότητα :

— Ὁχι. Φαίνεται ὅτι δὲν θὰ τὸν σκοτώσω...

— Φαίνεται! Ἀπλῆθι;

— Συγγνώμη! τὴ δέκωψε ὁ Φερρόν, δείχνοντάς τῆς μετὰ δάκρυλον τὴ Ζυλεμιέ ποὺ στεκόταν στὸ κατώφλι. Ὑπάρχει μήπως καμμιὰ συνθήκη νὰ μιλῶν ἐπὴν εἰναομένην τοῦ βασιλέως μισροσὰ στὶς ὑπερηστῆς; Διῶθῃν αὐτὴ τῆς νῆα... σὲ παρακαλῶ...

Ἡ Ἰωάννα δίστασε ν' ἀποκαμῶνῃ τὴν ὑπερηστῆρα.
— Πρόσεξε, ἐξασολήθησε ὁ δικηγόρος ἀποφασιστικά. Ἀπὸ σέ-

ΜΙΑ ΜΑΤΙΑ ΣΤΟ ΠΑΡΕΛΘΟΝ

Η ΕΛΛΗΝΙΔΕΣ ΕΠΙ ΤΟΥΡΚΟΚΡΑΤΙΑΣ

Τι γράφουν οι ξένοι περιηγηταί. Ἡ ζωὴ τῶν γυναικῶν στὰ χρόνια τῆς σκλαβιάς. Τὰ λούσα τους. Πότε καὶ πῶς ἔβγαζαν ἔξω. «Κινητὰ καταστήματα πολυτελείας!...». Τὸ ἔξωφρενικὸ χτένισμά τους. Ἄνθη φυσικὰ καὶ πολυτίμητα πετράδια. Κεφάλια πρὸς φεγγεβολεῖον σάν μετέωρα. Ἡ μαγία τῆς πολυτελείας στὰ Γιάννενα, στὴν Πέλλα, στὴ Σμύρνη, κ.τ.λ.

Ἡ διάφοροι εὐρωπαϊκοὶ περιηγηταὶ ποὺ ἐπεσκέφθησαν τὴν Ἑλλάδα στὰ χρόνια τῆς σκλαβιάς δὲν μπόρεσαν νὰ ψυχολογήσουν βαθεῖα τὴν Ἑλληνίδα καὶ πολλὲς φορὲς τὴν ἀδίκησαν, χωρὶς νὰ τὸ θέλουν βέβαια, παρασυρόμενοι ἀπὸ τὶς κακεντρέχεις ἐισηγήσεις τῶν καθολικῶν ἰδίως παλαῶν ποικῶν κατακλίσαι τὸν σκλαβωμένον ἔθνον, καὶ εἶχαν ἐπιπέσει κατὰ τῆς Ἑλλάδος, δὲ πως πέρτουν τὰ κοράκια στὸ φροῦμι. Μολαταῦτα γὰρ νὰ γνωρίσῃ κανένας κατὰ τὴν Ἑλληνίδα τῆς περιόδου αὐτῆς, κατ' ἀνάγκην θὰ ζητήσῃ τὶς σχετικὰς πληροφορίες ἀπὸ τοὺς ξένους περιηγητάς. Καὶ νὰ τὴν ἐξάγεται σχετικῶς ἀπὸ μιὰ ἔξωφρενα στὰ

βιβλία τῶν περιηγητῶν αὐτῶν, γιὰ τὴν Ἑλληνίδα ἐπὶ τουρκοκρατίας, ἢ γυναικὲς σπανίως ἔβγαζαν ἀπὸ τὸ σπίτι τους, γιὰ νὰ πᾶνε στὴν ἐκκλησίαν ἢ σὲ καμμιὰ φιλικὴ ἐπίσκεψιν. Κατὰ τὴν ἔξωδόν τους αὐτὴ ἡ Ἑλληνίδες μετεβάλλοντο σὲ σωστὰ καταστήματα πολυτελείας! Καὶ τί δὲν κρεμοῦσαν ἐπάνω τους! «Ὅλα τὰ χρυσαφικά καὶ τ' ἀσημικά τους, βραχιόλια, πελώρια σκουλαρίκια, μενταγιόνα, δαχτυλίδια, χοντρές ἀλυσίδες ποὺ κρεμόντουσαν πολλὲς φορὲς ἀπ' τὸ λαμπρὸ καὶ φτάνανε ὡς κάτω, στὰ γόνατα!...

Τὰ φορέματά τους ἦσαν ἀπὸ πολυτελῆ υφάσματα φανταχτερά. Ἐκείνου ὅμως ποὺ τὴν ἀπαχολοῦσε καὶ τὶς χασομεροῦσε περισσότερο ἀπὸ κάθε ἄλλη λεπτομέρεια τῆς τοιαύτης τῶν, ἦταν τὸ χτένισμά τους. Θεὲ καὶ Κύριε!... Δὲν ἐπόκειτο περὶ χτένισμα, ἀλλὰ περὶ... ἱεροτελεστίας. Ἀπὸ χτένιζαν ὡς κ' ὡρες τὰ μακριὰ μαλλιά τους —τὸ κοινὸ κόμμωμα τῶν μαλλίων τότε ἐθεώροτο ἀτίμωσις—τὰ γαρνίζαν μὲ ἀνθὴ ἀληθινὰ καὶ ἰδίως μὲ ὄσδα καὶ γαιοσιμὰ. Ἡ πλουσιότερες μάλιστα συμπλήρωναν τὸν ποιητικὸ ἀνθοστολισμὸ τῆς κόμης τὸν, καρφώνοντας σ' αὐτὴ πολιτισμῶς λίθους, λογγῆς-λογγῆς λιμπερά καὶ πολύχρωμα πετράδια, ποικίλων τῶν κεφάλι νὰ φεγγεβολίῃ σάν μετέωρο! Ἡ μαγία τῶν κοσμημάτων καὶ τῶν πολιτισμῶν λίθων τὴν ἐποχὴ αὐτὴ εἶχε ὑπερβῆι κάθε ὄριο, εἶχε κατακτήσει οὐστὴ παραφροσύνῃ!

Ὅταν λοιπὸν μιὰ κυρία τῆς ἐποχῆς αὐτῆς ἔβγαζε στὸ δρόμο—πράγμα ἀσυνήθιστο καὶ σπάνιο ὅπως εἶπαμε—ἀκολουθεῖτο ἀπὸ τὴν ὑπηρέτρια τῆς. Αὐτὸ δὲ δὲν γίνονταν γιὰ λόγους ἀσφαλείας καὶ σεμνότητος, ἀλλὰ γιὰ λόγους μεγαλείου καὶ πόζας. Ὅσο πλουσιότερη μάλιστα ἦταν μιὰ ἀρχόντισσα τόσο περισσότερες ὑπηρέτριες τὴν ἀκολουθοῦσαν ἐπίσω, οὐστὴ διαδήλωσις δηλαδὴ!...

Στὸ σπίτι ἡ ὑπηρέτριες εἶχαν καὶ μιὰν ἄλλη ἀπασχόλησιν κατὰ τοὺς θερμοὺς μῆνες τοῦ θεροῦ. Περιτριφύριζαν δηλαδὴ τὴν κυρὰ τους ποῦτانه ἔξαλλωμένη σ' ἕναν ἀναταντικὸ σοφὰ καὶ τῆς κάνανε

να ἐξορτάται νὰ συγχωρήσῃ τὸ φίλο σου ἢ δχι...
—Φύγε! εἶπε τότε ἡ Ἰωάννα στὴ Ζιλεμέτ.
—Ἡ ὑπηρέτρια ὑπάκουσε καὶ θύγηκε ἔξω.
—Τώρα μάλιστα! εἶπε ὁ Φερρὸν καὶ κάθησε κοντὰ στὸ τζάκι.
Ἐν πρώτοις θὰ μὴ ἐπιτρέψῃς νὰ σὲ συγχωρῶ. Κατοικεῖς σ' ἕνα μέγαρο πρώτης τάξεως. Φαίνεται διὰ τὴν Αὐτοῦ Μεγαλειότητος σ' ἀγαπᾶ πολὺ!...
—Κύριε!...
—Μοὺ προσφέρεις ἕνα ποτηράκι κρασί, ἀπ' αὐτὸ ποὺ ἀστράφτει σάν οὐμῆνιν μέσα στὴ μπουκιά; Καταλαβαίνω διὰ τὴν προσωπικῶς νὰ σεβῆσθης τὸ Ρενέ. Ἄλλὰ τί νὰ γίνῃ...
Ἡ Ἰωάννα δάγκωσε τὰ χεῖλιά της ἀπὸ τὴν ἀγανάκτησιν ποὺ ἔδρασε μέσα της καὶ ποὺ δὲν μπορούσε νὰ ἔξασπῃ.

Στὸ προσεχὲς φύλλο θὰ δοῦμε τὸ τέλος τῆς τριμερῆς αὐτῆς ἱστορίας, πῶς δηλαδὴ ὁ Φερρὸν ἐκδικήθηκε διὰ μιᾶς καὶ τὴν ἄσπστη γυναῖκα του καὶ τὸ Βασίλειο κ' ὄλους τοὺς εὐγενεῖς φίλους τῆς Φερρονιέρας.

ἀέρα μὲ πελώριες βεντάγιες...
Ἡ γυναῖκες τῆς ἐποχῆς αὐτῆς ἔκαναν ἐπίσης μεγάλη χροῖση—κατάχρησιν μάλιστα—μυρωδῶν, βαφῶν καὶ κάθε εἴδους φ.τ.ε.ι.α.σ.ι.δ.ι.ω.ν. Συνήθιζαν πολλὲς τὶς βαρεῖες μυρωδιές. Κι' ἔτσι τὸ πρόσωπὸ τους ἔζαυον καὶ μαγαίνονταν πρόωρα ἀπὸ τὴν χροῖσιν τῶν θαλασσῶν καὶ δηλητηριωδῶν οὐσιῶν τῶν φτειασιδῶν. Ἰδίως ἔβαφαν μέχρις ἐκμικρότητος τὰ φρύδια τους καὶ τὶς τρίχεις τῶν βλεφάρων τους, σὲ σημεῖο ποὺ νὰ φαίνονται σάν μασκαρεμένες!... Αὐτὸ δὲ γίνονταν γιὰτὶ δὲν εἶχαν οὔτε μέτρο, οὔτε χάρι στὸ μακιγιάρισμα. Καὶ στὸ ντύσιμό τους ὅμως τὴν ἰδίαν ἑλληνικὴ γούστου ἔδειχναν. Τόσο μάλιστα, ὥστε ἕνας περιηγητὴς τῆς ἀνόμοιας ἐφευρέστατα: «κ.ι.ν.τ.ἀ.ε.ἰ.κ.ο.ν.ῖ.σ.μ.α.τ.α.φ.ο.ρ.τ.ω.μ.έ.ν.α.μ.ε.τ.ά.μ.μ.α.τ.α.»!...
Ἡ τουρκικὴ κυβέρνησις ἦταν ἐναντίον τῆς πολυτελείας καὶ συχνὰ ἔβγαζε διατάγματα ἀπαγορευτικά, τὰ ὁποῖα ὅμως κανεὶς δὲν ἔπαυε νὰ σὸσαρά.

Καὶ ἡ τρελλὴ ὄσο καὶ ἄνοστη πολυτέλεια ἔξακολουθοῦσε μὲ δὴλὴ τὴν μαγία της καὶ πρὸς μεγάλην ἀνησυχίαν τῶν ἀνδρῶν, ὁ ὅποιος ἐπληθύνων ἔδρασε αὐτοὺς τοὺς ἔξωφρενισμοὺς τῶν γυναικῶν τῶν...

Στὰ Γιάννενα ἔφτασε σὲ τέτοιον σημεῖο τρέλλας ἡ πολυτέλεια τῶν γυναικῶν, ὥστε οἱ Πόρκοιτο, μὲ τὴν συγκατάθεσιν ὅλου τοῦ λαοῦ τῆς πόλεως, ἔβγαλαν μιὰ διαταγὴ διὰ τῆς ὁποίας ἀπαγορευόντο ἀσθηφῶς ὀρισεῖνα λούσα, σπατάλες καὶ ἔξωφρενισμοί. Τὸ Πατριαρχεῖο Κων/πόλεως, στὸ ὁποῖο ἐστάλη ἡ διαταγὴ αὐτὴ, τὴν ἐπεκύρωσε. Ἐπὶ πλέον δὲ ὁ Πατριάρχης Καλλίνικος Β' ἐξέδωκε τὸ 1701 καὶ νέες ἀσθηφώτερες διαταγὲς κατὰ τῆς πολυτελείας.

Καὶ οἱ Φαναριώτες ἡ καλύτερα ἡ Φαναριώτισσες στὴν Κων/πολιν εἶχαν οἰχτεῖ μὲ μαγία στὴν πολυτέλεια, σὲ τέτοιον βαθμὸ μάλιστα ὥστε πολλὰς ἀναγκάσθηκαν νὰ ἐπέμβουν οἱ Πατριάρχαι, ἐκδιδομένης αὐτήρις ἐγκυκλίους καὶ προσπαθόντες μὲ κάθε τρόπο νὰ σταματήσουν τὸν πυρετὸ αὐτὸ, ὁ ὁποῖος μετεδίδετο, σάν κολλητικὴ ἀρρώστεια καὶ σὲς κατώτερες τάξεις!...

Κατὰ τὰ τέλη τοῦ δεκάτου ὀγδοῦ αἰῶνος καὶ σὲς ἀρχῆς τοῦ δεκάτου ἐνάτου, ἡ Σμύρνη ἔφτασε στὸ ζενιθὸ τῆς πρὸ ἔξωφρενικῆς καὶ πολυεξόδου πολυτελείας.

Ὁ Κων. Οικονομὸς ὁ ἔξ. Οικονομῶν, ὁ σφοδρὸς διδάσκαλος τοῦ Γένους, ὁ ὁποῖος ζῶσε κατὰ τὴν ἐποχὴ αὐτὴ στὴ Σμύρνη, σ' ἕνα λόγο του τὸν ὁποῖο ἀπὸγγελλε τὴν 1 Σεπτεμβρίου 1814 στὸ Γυμνάσιον Σμύρνης κατέκρινε τὴς ὁποίας Σμυρνήσις, ἡ ὁποῖες, μισομίμνες τὶς εὐρωπαϊκῆς, ἔπαυσαν παραμίνας γιὰ νὰ θηλάσουν τὰ μωρὰ τους, ἐνὸς ὅς τὴν ἐποχὴ ἐκείνη κάθε ἑλληνίδα μητέρα τὸ θεωροῦσε καμάρι τῆς νὰ θηλάσῃ μὲ τὸ δικὸ της γάλα τὸ παιδί της. Τί θὰ ἔλεγε ὅμως ὁ μακαρίτης Οικονομῶν ἂν ζῶσε σήμερα;... Ὁ ἴδιος ὁ Οικονομῶν μὲς δίνει μιὰ ζωντανὴ εἰκόνα τῶν γυναικῶν τῆς ἀριστοκρατίας τῆς Σμύρνης, κατὰ τὶς ἀρχῆς τοῦ 19ου αἰῶνος.

Ὡς γνωστὸν, ὁ Οικονομῶν ἔχει κἀμὶ μιὰ λαμπρὴ παρὰφρασί τοῦ «Φιλαργυροῦ» τοῦ Μολιέρου, τὸν ὁποῖο μετέφερε στὰ Σμυρναῖα κτῆσιν τῆς ἐποχῆς του. Σ' ἕνα λοιπὸν μέρος γράφει παραστατικώτατα:

«Ὅλες σχεδὸν ἡ ἀρχόντισσες μας δὲν καταδέχονται νὰ δουλεύουνε. Φαγιά μονάχα θέλουνε καὶ χωρὶά (δηλαδὴ παραθερισμὸν τὸ καλοκαίρι στὰ προάστεια τῆς Σμύρνης) καὶ σκολιδια καὶ χοροῦς καὶ ἐγγάστρια πικνὰ. Γιὰ τοῦτο ἔχουνε πάντα παραμάνες. Ἐγὼ ἔχω μιὰ καλὴ γετόνισσα, τῆς ὁποίας ὁ ἄνδρας πάγει νὰ χᾶσῃ ἔξ' αἰτίας τῆς ὄλο τὸ εἶός του. Τρεῖς χιλιάδες γρόσια δὲν τόνε σάνουνε κάθε χρόνον σὲ χωριά καὶ λουτρά καὶ παραμάνες καὶ ἄλλα κακὰ ἔξωδα τῆς κοκόνιας του.»

Καὶ ἔξακολουθεῖ ὁ ἀείμνηστος Οικονομῶν τὰ παρακονὰ του γιὰ τὰ ἔξωδα τῶν γυναικῶν τῆς ἐποχῆς του, τὰ ὁποῖα ὅμως εἶνε ἀστεία μπροστὰ τὰ ἔξωδα μᾶς σημερινῆς κυρίας, γιὰ τὴν ὁποῖα τὰ γρόσια ποὺ λογαριάζει ὁ Φιλαργυροῦ τοῦ Μολιέρου, μὴν εἶναι ἄρκετα καὶ μακιγιάρισμα τοῦ πρόσωπου!...

Νεαρὰ Γιαννιώτισσα ἐπὶ τουρκοκρατίας.